

Monitoring nowelizacji przepisów prawa i stanu prac legislacyjnych

PAŹDZIERNIK 2022 R.

Spis treści

PRZEPISY KRAJOWE – PROJEKTY LEGISLACYJNE	3
Projekt Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie środków i warunków technicznych służących do przekazywania niektórych informacji przez podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego	3
Projekt Rozporządzenia Ministra Finansów zmieniające rozporządzenie w sprawie wniosków o udostępnienie informacji o beneficjentach rzeczywistych oraz udostępniania tych informacji	4
Projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym	4
Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku (UD235) – tzw. „warzywniak”	5
Projekt ustawy o zmianie ustawy o obligacjach oraz niektórych innych ustaw (UC32) – tzw. „AT1”- projekt.....	6
PRZEPISY KRAJOWE – uchwalone	8
Ustawa z dnia 7.10.2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców zmiany w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi.....	8
Zmiany w Kodeksie spółek handlowych	9
Ustawa z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw	9
Ustawa z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom – zmiany w Kodeksie spółek handlowych	9
Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych	10
PRZEPISY ORAZ STANOWISKA UNIJNE	11
Dyrektywa delegowana Komisji (UE) 2021/1269 z dnia 21 kwietnia 2021 r. zmieniająca dyrektywę delegowaną (UE) 2017/593 w odniesieniu do uwzględniania czynników zrównoważonego rozwoju w zobowiązaniach w zakresie zarządzania produktami	11
Dyrektywa 2021/1269 (implementowana poprzez Rozporządzenie zmieniające ws. trybu i warunków) nakłada obowiązki na firmy inwestycyjne w zakresie uwzględniania czynników zrównoważonego rozwoju w zakresie zarządzania produktami	11
Wytyczne EBA w sprawie strategii i procedur zarządzania zgodnością z przepisami oraz roli i obowiązków pracownika ds. zgodności z przepisami AML/CFT	11

PRZEPISY KRAJOWE – PROJEKTY LEGISLACYJNE

Projekt Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie środków i warunków technicznych służących do przekazywania niektórych informacji przez podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego

- ✓ Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
- ✓ Projektowane rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie środków i warunków technicznych służących do przekazywania niektórych informacji przez podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansów
- ✓ Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym w związku z ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.
- ✓ Projekt z 10.10.2022 r. w RCL:
<https://legislacja.gov.pl/projekt/12365057/katalog/12918661#12918661>

Rozporządzenie określa środki techniczne służące do przekazywania przez podmioty nadzorowane informacji w ramach wykonywania obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych oraz techniczne warunki przekazywania informacji przy użyciu urządzeń teletransmisji danych z wykorzystaniem „ESPI”.

Istotą zmian wprowadzonych ustawą o finansowaniu społecznościowym w ustawie o nadzorze jest wyłącznie rozszerzenie katalogu podmiotów nadzorowanych przez Komisję, o dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw gospodarczych. W związku z tym podmioty te zostały zobowiązane do przekazywania KNF informacji za pośrednictwem systemu ESPI. Ponadto rozporządzenie:

- precyzuje sposób przekazywania informacji, o którym mowa w rozporządzeniu, przez wskazanie odpowiedniego protokołu komunikacyjnego wykorzystywanego w procesie przekazywania informacji oraz wskazanie osób upoważnionych do wykonywania czynności związanych z przekazywaniem informacji;

- wymienia dopuszczalne formaty, w jakich informacje te mają być zapisywane; opisuje działania, które należy podjąć w przypadku awarii systemu ESPI lub zaistnienia zdarzeń uniemożliwiających przekazanie informacji za jego pośrednictwem;

- opisuje działania, które należy podjąć w przypadku awarii systemu ESPI lub zaistnienia zdarzeń uniemożliwiających przekazanie informacji za jego pośrednictwem;

- opisuje sytuację, w której przesyłka zawierająca informatyczny nośnik danych jest uszkodzona;

- odnosi się do informacji o transakcjach, o których mowa w art. 19 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. W przypadku tych informacji, ich przekazywanie następuje za pomocą systemu teleinformatycznego umożliwiającego składanie informacji, do którego dostęp jest zapewniany przez

Komisję na jej stronie internetowej. W dalszej części tego przepisu opisano również kroki, które należy podjąć w przypadku awarii ww. systemu teleinformatycznego. Również w tym przypadku zachodzi potrzeba zapewnienia kompletności informacji zamieszczonych w przedmiotowym systemie teleinformatycznym, dlatego też przepis przewiduje, że w przypadku usunięcia awarii tego systemu lub ustania zdarzenia uniemożliwiającego przekazanie informacji, jest ona również przekazywana za pomocą systemu teleinformatycznego.

Projekt Rozporządzenia Ministra Finansów zmieniające rozporządzenie w sprawie wniosków o udostępnienie informacji o beneficjentach rzeczywistych oraz udostępniania tych informacji

- ✓ Rozporządzenie wejdzie w życie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem § 1 pkt 3 który ma wejść w życie 1 stycznia 2023 r.
- ✓ Rozporządzenie zmienia Rozp. Ministra Finansów z dnia 16 maja 2018 r w sprawie wniosków o udostępnienie informacji o beneficjentach rzeczywistych oraz udostępniania tych informacji
- ✓ nowelizacja w związku planowaną integracją systemu, o której mowa w art 1 pkt 15 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2018 843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2015 849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniającej dyrektywę 2009 138 /WE i 2013 36 /UE (Dz Urz UE L 156 z 19 06 2018 str. 43
- ✓ Projekt z 7.09.2022 r. w RCL:
<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12363856/katalog/12909910#12909910>

Zmiany są związane z planowaną integracją Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (Planowane zmiany znacznie ułatwią pozyskiwanie informacji o beneficjentach rzeczywistych w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych Przewidywane jest m in rozszerzenie katalogu kryteriów pozwalających na wyszukiwanie informacji o beneficjentach rzeczywistych.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym

- ✓ Ustawa wejdzie w życie 3 miesiące od dnia ogłoszenia.
- ✓ W art. 8 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.
- ✓ nowelizacja art. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz art 17 i art 26 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym.
- ✓ Projekt z dnia 8.09, praca w Sejmie: <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=2637>

28.09.skierowano do I. czytania w komisjach

Celem projektu jest przyznanie Rzecznikowi Finansowemu kompetencji do wszczynania i uczestniczenia w cywilnych postępowaniach grupowych w charakterze reprezentanta grupy w rozumieniu art 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz U z 2020 r poz 446). Projekt ustawy opracowano w związku z realizacją rekomendacji Senackiego Zespołu do spraw Spółki GetBack S A i uchwałą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 czerwca 2022 r w sprawie ustaleń poczynionych przez Senacki Zespół do spraw Spółki GetBack S A

Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku (UD235) – tzw. „warzywniak”

- ✓ Ustawa wejdzie w życie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 7 pkt 6, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.
- ✓ W Art. 7. wprowadza się zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, Art. 8 – zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, Art. 9. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, Art. 10. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, Art. 17. W ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- ✓ Projekt z 20.07.2021 w RCL: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12349203>
trwa proces legislacyjny w Ministerstwie Finansów po opiniowaniu przez wskazane instytucje.

Celem aktu jest przede wszystkim uporządkowanie i usprawnienie funkcjonowania instytucji rynku finansowego, w szczególności w zakresie eliminacji barier dostępu do rynku finansowego, usprawnienia nadzoru nad rynkiem finansowym, ochrony klientów instytucji finansowych oraz wdrożenie kolejnych zadań przewidzianych w rządowej Strategia Rozwoju Rynku Kapitałowego (SRRK). Ustawa ma charakter przekrojowy (28 ustaw podanych nowelizacji, około 160 stron projektu).

Główne dodatkowe zmiany*:

- wdrożenie tzw. jednolitej licencji bankowej;
 - wprowadzenie nowej formy funduszu portfelowego (ETF), który będzie mógł przyjąć formę fundusz inwestycyjnego otwartego lub specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego;
 - przemodelowanie zasad świadczenia usług w zakresie dystrybucji jednostek uczestnictwa, w szczególności zasad wypłacania wynagrodzenia za tą usługę (wynagrodzenie wypłacane wyłącznie z wynagrodzenia stałego TFI za zarządzanie funduszem, wynagrodzenie to nie może wpływać na opłatę za zarządzanie oraz obciążać aktywów funduszu, rezygnacja za comiesięcznego obowiązku przekazywania TFI wykazu czynności mających na celu poprawienie jakości świadczonych usług i dokumentów potwierdzających poniesione z tego tytułu koszty);
- wprowadzenie jako reguły, że oferta dla której jest wymagane sporządzenie memorandum informacyjnego w związku z przekroczeniem liczby 149 osób, do których jest ona kierowana w ciągu roku, wymaga złożenia memorandum do KNF, a nie jego zatwierdzenia;

- złagodzenie wymagań w zakresie obowiązków agenta emisji;
- rezygnacja z przepisu zakładającego nieważność umów o świadczenie usługi maklerskiej z klientem detalicznym w formie innej niż na papierze lub innym trwałym nośniku informacji;
- umożliwienie dalszego powierzenia czynności powierzonych w ramach dalszego powierzenia;
- obniżenie rocznej opłaty za nadzór dla agentów firmy inwestycyjnej będących osobami fizycznymi z 500 do 100 euro;
- wprowadzenie nowego rodzaju obligacji, tzw. obligacji transformacyjnych, których celem jest sfinansowanie nowych inwestycji sprzyjających przyspieszeniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o obligacjach oraz niektórych innych ustaw (UC32) – tzw. „AT1”- projekt

- ✓ Ustawa wejdzie w życie 1 października 2023 r., z wyjątkiem art. 6 (zm. w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi), art. 7 pkt 1 (dostosowanie do rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/23 z dnia 16 grudnia 2020 r.), pkt 6 i 9 lit. b i c, art. 9 (zm. w ustawie z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej), art. 10 (zm. w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym), art. 12 (zm. w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji), art. 13 (zm. w ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych), art. 15 i art. 16 (do. FIO i SFIO), które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
- ✓ Art. 1. wprowadza się zmiany w ustawie z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach; art. 7 w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (dot. art. 3 pkt 4zd.)
- ✓ Projekt z 27.10.2022 r. w RCL: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12349203>

Implementacji dyrektywy 2021/2261 (zmiany w ustawie o funduszach inwestycyjnych):

- w ślad za implementowanymi przepisami projekt przewiduje, że inwestorzy indywidualni nabywający jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego otwartego oraz specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego nie będą otrzymywali, począwszy od dnia 1 stycznia 2023 r., dwóch dokumentów, tj. kluczowych informacji dla inwestora (dyrektywa UCITS) oraz kluczowych informacji (rozporządzenie PRIIPS);

- ponadto, w sytuacji gdy towarzystwo tak postanowi i przekaze odpowiednie oświadczenie KNF, będzie mogło sporządzać kluczowych informacji w celu ich udostępniania również inwestorom innym niż inwestorzy indywidualni.

Zapewnienie stosowania rozporządzenia 2021/23 (zmiany w ustawie o BFG):

- wskazanie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego jako organu właściwego do prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji krajowego CCP (na dzień dzisiejszy KDPW CCP).

Główne zmiany:

- określenie zasad emisji obligacji kapitałowych jako nowej kategorii obligacji, kwalifikowanych do kapitału regulacyjnego banków i domów maklerskich oraz środków własnych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji zgodnie z właściwymi przepisami prawa Unii Europejskiej;
- implementacja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2261 z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/65/WE w odniesieniu do stosowania dokumentów zawierających kluczowe informacje przez spółki zarządzające przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS);
- zapewnienie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/23 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych (CCP).

PRZEPISY KRAJOWE – uchwalone

Ustawa z dnia 7.10.2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców zmiany w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi

- ✓ Ustawa wejdzie w życie **10 listopada 2022 r.**
- ✓ Ustawa w **art. 25** wprowadza **zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.**
- ✓ Ustawa została opublikowana dnia 26.10.2022 r.:
<https://www.senat.gov.pl/prace/proces-legislacyjny-w-senacie/ustawy-uchwalone-przez-sejm/ustawy-uchwalone-przez-sejm/ustawa,1391.html>

Ustawa, w zakresie zmian w ustawie o obrocie wprowadza uproszczenie obowiązku informowania Komisji Nadzoru Finansowego przez firmy inwestycyjne o zamiarze zawarcia umowy tzw. outsourcingu regulowanego (zmiana art. 81d ustawy o obrocie instrumentami finansowymi):

- zastąpienie obowiązku zawiadamiania KNF o zamiarze zawarcia umowy outsourcingu co najmniej na 14 dni przed jej zawarciem, zawiadomieniem o zawarciu takiej umowy,
- zastąpienie obowiązku załączania do zawiadomienia umowy obowiązkiem dołączenia informacji o zakresie czynności powierzonych innemu przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu,
- wprowadzenie zasady zgodnie, z którą informowanie KNF o zmianie umowy będzie miało miejsce wyłącznie, gdy zmiana ta ma istotny charakter, a nie jak to jest obecnie w przypadku każdej zmiany umowy;
- uproszczenie wymagań w zakresie wniosku o rozszerzenie zakresu działalności maklerskiej, w przypadku gdy wnioskodawca posiada już status domu maklerskiego lub banku posiadającego zezwolenie na działalność maklerską (zmiany art. 82 i art. 111 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi):
 - ograniczenie zakresu dokumentów przekazywanych wraz z wnioskiem o rozszerzenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej;
 - umożliwienie przekazywania w ramach wniosku projektu regulacji wewnętrznych zamiast ich zatwierdzonych przez odpowiednie organy korporacyjne wnioskodawcy wersji;
 - doprecyzowanie pojęcia „organ zarządzający” w postępowaniu licencyjnym, które odsyłają do przepisów wspólnotowych posługujących się tym pojęciem (zarząd i rada nadzorcza);
 - uznanie, że zatrudnione przez firmę inwestycyjną, na podstawie umowy o pracę, osoby posiadające tytuł doradcy inwestycyjnego lub maklera papierów wartościowych spełniają wymogu, posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji w zakresie przekazywania klientom lub potencjalnym klientom informacji o usługach maklerskich oraz instrumentach finansowych będących ich przedmiotem (obecnie tak takie zwolnienie dotyczy wyłącznie doradztwa inwestycyjnego), (zmiana art. 82a ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi).

Zmiany w Kodeksie spółek handlowych

Ustawa z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw

- ✓ Ustawa **weszła w życie 13 października 2022 r.**
- ✓ Ustawa w art. 1 wprowadza zmiany w z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych

Ustawa wprowadza szereg zmian w zakresie prawa spółek. Nowelizacja zakłada między innymi wprowadzenie tzw. prawa holdingowego regulującego relacje pomiędzy podmiotami funkcjonującymi w ramach grupy spółek, reformę przepisów dotyczących rad nadzorczych, a także modyfikację ustawowych zasad odpowiedzialności członków zarządu oraz członków rady nadzorczej.

Przepisy dotyczące grup spółek wprowadzają między innymi możliwość wydawania wiążących poleceń spółce zależnej przez spółkę dominującą, stały nadzór rady nadzorczej spółki dominującej nad realizacją interesu grupy spółek przez spółkę zależną, a także możliwość podjęcia uchwały o przymusowym wykupie wspólników lub akcjonariuszy spółki zależnej przez spółkę dominującą reprezentująca co najmniej 90% kapitału zakładowego spółki zależnej. Uczestnictwo w grupie spółek będzie miało charakter dobrowolny, jednakże fakt uczestnictwa w grupie będzie wymagał ujawnienia w Krajowym Rejestrze Sądowym.

W ramach nowelizacji przepisów dotyczących rad nadzorczych wprowadzono m.in. możliwość żądania przez radę nadzorczą rozbudowanych informacji od zarządu, prokurentów oraz osób zatrudnionych w spółce, obowiązek przygotowania rocznego sprawozdania z działalności rady nadzorczej, a także możliwość ustanawiania uchwał rady nadzorczej doraźnych lub stałych komitetów rady nadzorczej. Ponadto wprowadzono obowiązek uczestnictwa biegłego rewidenta w posiedzeniach rady nadzorczej, których przedmiotem jest między innymi ocena sprawozdania finansowego spółki, czy też ocena wniosków dotyczących podziału zysku, w przypadku spółek, których sprawozdanie finansowe podlega badaniu ustawowemu.

Zmodyfikowano ustawowe zasady odpowiedzialności członków rady nadzorczej oraz zarządu. W postaci tzw. reguły *business judgment rule*, przewiduje wyłącznie odpowiedzialności cywilnoprawnej członków zarządu i rady nadzorczej (a także likwidatorów) za szkody wyrządzone spółce, o ile podmioty te działały w sposób lojalny wobec spółki oraz w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego.

Ustawa z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznym dla przedsiębiorców gospodarczych i pomocy kredytobiorcom – zmiany w Kodeksie spółek handlowych

- ✓ art. 48 Ustawy wejdzie w życie **10 listopada 2022 r.**
- ✓ Ustawa w art. 48 wprowadza zmiany w z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych – art. 182¹, 257¹, 595¹ i 595² (dot. oferta nabycia udziałów w spółce).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych

- ✓ Przepisy Rozporządzenia wejdą w **życie 22 listopada 2022 r.**
- ✓ Przepisy zmieniają Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych

Rozporządzenie wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, zmieniającą dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE oraz dyrektywę delegowaną Komisji (UE) 2017/593 z dnia 7 kwietnia 2016 r. uzupełniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do zabezpieczenia instrumentów finansowych i środków pieniężnych należących do klientów, zobowiązań w zakresie zarządzania produktami oraz zasad mających zastosowanie do oferowania lub przyjmowania wynagrodzeń, prowizji bądź innych korzyści pieniężnych lub niepieniężnych.

Przepisy wprowadzają w szczególności definicję czynników zrównoważonego rozwoju, obowiązek uwzględniania czynników zrównoważonego rozwoju przy określaniu grupy docelowej oraz negatywnej grupy docelowej, a także uwzględniania czynników zrównoważonego rozwoju w informacjach o instrumentach finansowych przekazywanym klientom.

PRZEPISY ORAZ STANOWISKA UNIJNE

Dyrektywa delegowana Komisji (UE) 2021/1269 z dnia 21 kwietnia 2021 r. zmieniająca dyrektywę delegowaną (UE) 2017/593 w odniesieniu do uwzględniania czynników zrównoważonego rozwoju w zobowiązaniach w zakresie zarządzania produktami

- ✓ Przepisy mają być stosowane od dnia 22 listopada 2022 r.
- ✓ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32021L1269>

Dyrektywa 2021/1269 (implementowana poprzez Rozporządzenie zmieniające ws. trybu i warunków) nakłada obowiązki na firmy inwestycyjne w zakresie uwzględniania czynników zrównoważonego rozwoju w zakresie zarządzania produktami

Wytyczne EBA w sprawie strategii i procedur zarządzania zgodnością z przepisami oraz roli i obowiązków pracownika ds. zgodności z przepisami AML/CFT

- ✓ Wytyczne opublikowano w dniu 14 czerwca 2022 r., zaczną obowiązywać z dniem 1 grudnia 2022 r.
- ✓ Wytyczne wydano na podstawie art. 8 i rozdziału VI dyrektywy (UE) 2015/849.
- ✓ <https://www.eba.europa.eu/eba-publishes-guidelines-role-and-responsibilities-amlcft-compliance-officer>

EBA podkreśla w swych wytycznych niezależność funkcji AML/CFT compliance officera. Powinien być on mianowany spośród kadry kierowniczej, być niezależny od jednostek biznesowych, które nadzoruje oraz mieć dostęp do wszelkich informacji, które uzna za niezbędne do wykonywania swoich obowiązków. Nie może być również podwładnym osoby zarządzającej jakąkolwiek jednostką biznesową.

W celu wykonywania swojej funkcji AML/CFT compliance officer powinien być wyposażony w odpowiednie uprawnienia, aby móc z własnej inicjatywy proponować organowi zarządzającemu wszelkie niezbędne lub właściwe środki dla zapewnienia zgodności i skuteczności działań w obszarze AML/CFT. Warto przy tym zaznaczyć, iż zgodnie z wytycznymi EBA decyzja organu zarządzającego o nierealizowaniu rekomendacji AML/CFT compliance officera powinna być odpowiednio uzasadniona i udokumentowana w świetle ryzyk i zastrzeżeń przez niego podniesionych.

Według wytycznych obowiązki AML/CFT compliance officera obejmują m.in.:

- opracowywanie regulacji wewnętrznych dotyczących własnej oceny ryzyka instytucji, indywidualnej oceny ryzyka oraz informowanie organu zarządzającego o wynikach przeprowadzonej oceny ryzyka. Wprowadzenie nowego produktu lub oferowanie nowych usług nie powinno się wydarzyć dopóki nie zostaną wdrożone odpowiednie środki w celu zrozumienia i zarządzania ryzykiem związanym z tymi produktami lub usługami;

- opracowywanie oraz bieżącą weryfikację polityk i procedur w obszarze AML/CFT;
- udzielanie rekomendacji w kwestii nawiązywania i utrzymywania relacji biznesowych z klientami wysokiego ryzyka. Decyzja kierownictwa wyższego szczebla odmienna od rekomendacji AML/CFT compliance officera powinna być odpowiednio udokumentowana oraz wskazywać, w jaki sposób zaadresować podniesione przez niego ryzyka;
- monitorowanie zgodności, w tym nadzór nad wykonywaniem obowiązków w obszarze AML/CFT przez linie biznesowe i jednostki wewnętrzne (pierwsza linia obrony);
- raportowanie do organu zarządzającego, w tym informowanie o potrzebie wzmocnienia obszaru AML/CFT w przypadku niewystarczających zasobów ludzkich lub technicznych. Dodatkowo, zgodnie z wytycznymi EBA, AML/CFT compliance officer co najmniej raz w roku powinien przygotować sprawozdanie ze swojej działalności, zawierające między innymi informacje na temat liczby wykrytych nietypowych transakcji, struktury organizacyjnej jednostki AML/CFT i wyników kontroli/audytów dotyczących realizacji obowiązków w tym obszarze.
- raportowanie transakcji podejrzanych, w tym zapewnienie, aby informacje były przekazywane w formie i za pomocą środków zgodnych z wytycznymi krajowej jednostki analityki finansowej;
- nadzór nad przygotowaniem i wdrożeniem programu szkoleniowego.

Rola i obowiązki organu zarządzającego w obszarze AML/CFT

EBA definiuje również obowiązki organu zarządzającego (ang. management body) w obszarze AML/CFT. Zgodnie z wytycznymi jest on odpowiedzialny za zatwierdzenie strategii AML/CFT oraz nadzorowanie jej wdrożenia. W związku z tym osoby wchodzące w jego skład powinny posiadać odpowiednią wiedzę i doświadczenie aby zrozumieć ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu w odniesieniu do działalności instytucji.

Według wytycznych obowiązki organu obejmują m.in.:

- wdrożenie odpowiedniej i efektywnej struktury organizacyjnej w celu realizacji strategii AML/CFT, zwracając szczególną uwagę na właściwe uprawnienia i adekwatność zasobów ludzkich i technicznych;
- zapewnienie wdrożenia wewnętrznych polityk i procedur w obszarze AML/CFT;
- bycie informowanym o wynikach oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu instytucji;
- co najmniej raz w roku dokonywanie przeglądu sprawozdania z działalności AML/CFT compliance officera;
- co najmniej raz w roku dokonywanie oceny efektywności funkcjonowania jednostki AML/CFT, biorąc przy tym pod uwagę wyniki przeprowadzonych audytów wewnętrznych i zewnętrznych.